

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12Csp/85/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317204822
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4317204822.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice vo veci strán sporu žalobcu: Y. proti žalovanému: G. zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47233516, Kubáňho 16, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému **s a p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 10.3.2017 žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.10.2013 je neplatná, určil, že úver medzi účastníkmi Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.10.2013 je bezúročný a bez poplatkov a zároveň žiadala, aby bol zaviazaný žalovaný žalobkyni vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.209,07 eur.

2. Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 12Csp/85/2017 - 191 zaviazal žalovaného titulom bezdôvodného obohatenia zaplatiť žalobkyni sumu 761,23 eur, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súd v predmetnom rozsudku uviedol, že Úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 30.10.2013 bola uzavretá v čase, kedy Občiansky zákonník obsahoval ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Právny vzťah, ktorý vznikol uzavretím zmluvy tak treba považovať za absolútny obchod, avšak právny režim sa spravuje predovšetkým zákonom o ochrane spotrebiteľa, subsidiárne sa aplikuje Občiansky zákonník všade tam, kde je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko žalobkyňa ako fyzická osoba vystupuje 12Csp/85/2017

v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalovaný vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými, vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalobkyne meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa jej obsahu nepochybne medzi zmluvy spotrebiteľské. Súd uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere je, s poukazom na uvedené zmluvou spotrebiteľskou a súd (bod 19. prvostupňového rozsudku) skúmal, či obsahuje obligatórne náležitosti, ktoré ju robia perfektnou. Zistil, že údaje nachádzajúce sa v žiadosti/zmluve o revolvingovom úvere a v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi sa odlišujú. Až v oznámení veriteľa sa nachádza údaj o začiatku splatnosti úveru a dátum konečnej splatnosti úveru, ktorý sa ale nenachádza v zmluve o revolvingovom úvere. Nesprávne je uvedená hodnota RPMN, tak, v zmluve o schválení revolvingového úveru, ako aj

v oznámení veriteľa. Oznámenie veriteľa obsahuje iné, resp. nové údaje a preto oznámenie o schválení úveru - Zmluva o revolvingovom úvere nemožno považovať za akceptáciu návrhu postupom, ako to upravuje § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože prijatie návrhu so zmenou alebo dodatkom sa považuje za nový návrh (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Je preto potrebné uviesť, že oznámenie o schválení úveru nemožno považovať za akceptáciu návrhu postupom, ako to upravuje § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože prijatie návrhu so zmenou alebo dodatkom sa považuje za nový návrh. V danom prípade v oznámení veriteľa sa nachádzajú dodatky a tak súd dospel k právnomu záveru, že táto zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, keď pôvodné zmluvné dojednania boli jednostranným právnym úkonom žalovaného pomenené, ako to vyplýva z oznámenia veriteľa o schválení úveru a z údajov uvádzaných v zmluve, údaje sú odlišné a pritom predsa ide o záväzok vzniknutý dvojstranným právnym úkonom účastníkov zmluvy, nesprávne je vyčíslená hodnota RPMN a okrem toho je možné považovať oznámenie veriteľa o schválení úveru - zmluva o revolvingovom úvere za nezaväzujúce dlžníka. Oznámenie veriteľa o schválení úveru - Zmluva o revolvingovom úvere je treba považovať za neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko nebol urobený v súlade so zákonom, keď nebol dodržaný zákonný postup, ktorý sa vyžaduje pri uzatváraní zmluvy a tak súd vyhodnotil rámci predbežnej otázky, že predmetná zmluva uzavretá medzi stranami sporu je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Proti predmetnému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý v rámci odvolania uviedol, že súd nesprávne posúdil ním vznesenú námietku premlčania, pričom nesúhlasil s vyjadrením súdu prvého stupňa, v rámci riešenia predbežnej otázky, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je neplatná i v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

3. Odvolací súd uznesením č.k. 9CoCsp/29/2020 - 235 rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku I. a vo výroku o nároku na náhradu trov konania zrušil a vec vrátil na nové konanie. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie si predbežne riešil platnosť Zmluvy o revolvingovom úvere, tento záver súdu prvej inštancie je správny a odvolací súd sa z jeho závermi o neplatnosti zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru stotožnil. Zároveň odvolací súd uviedol, že súd sa opätovne má zaoberať námietkou premlčania voči uplatnenému nároku, nakoľko súd prvej inštancie sa s touto námietkou nedostatočne vysporiadal a povinnosťou súdu bude opätovne sa vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania a ustáliť, kedy začala plynúť objektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia ako aj subjektívna lehota.

12Csp/85/2017

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili strany sporu, právna zástupkyňa žalobcu svoju neúčast' ospravedlnila, žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, neúčast' neospravedlnila.

5. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav :

Medzi stranami sporu, ako uviedol už súd prvého stupňa v prvom rozhodnutí, bola uzatvorená dňa 30.10.2013 Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500034216, na základe ktorej boli poskytnuté žalovanej finančné prostriedky vo výške 1.080 eur, ktorý bol započítaný na prechádzajúci žalobkyňou nezaplatený úver. Zo strany žalovanej boli vykonané úhrady vo výške 1.841,33 eur. Žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 1.209,07 eur z dôvodu, že úver jej bol reálne poskytnutý vo výške 650 eur, a z jej strany bola uhradená suma 1.908,23 eur. Žalovaný vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu v časti vydania bezdôvodného obohatenia zamietnuť.

6. Podľa § 9 ods. 7 Zákona veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

7. Podľa § 11 ods. 1 Zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s, z a aa
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa
- e) spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

8. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto a na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

9. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

10. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne

12Csp/85/2017

len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

11. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

13. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Premlčanie je uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok vznik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania, až do právoplatného skončenia veci. Vznesenie námietky premlčania po márnom uplynutí premlčacej doby, má tie právne dôsledky, že súd oprávnenej osobe premlčané subjektívne občianske právo nemôže priznať, lebo vznesením námietky premlčania dlžníkom došlo k zániku nároku a súd musí žalobu veriteľa ktorou sa tento premlčaného práva domáha, zamietnuť. Uplatnením námietky premlčania na súde prestáva byť subjektívne právo vynúiteľné. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým a preto sa premlčuje podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1) ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške, že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď v skutočnosti zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď

nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel, ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových

12Csp/85/2017

okolností možno právne kvalifikovať nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné.

15. Žalobkyňa si v konaní uplatnila právny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, dôvodiac tým, že predmetnú zmluvu považuje za neplatnú, resp. za bezúčinnú a bez poplatkov a vzhľadom na výšku poskytnutého úveru zo strany žalovaného žalobkyni, ako aj s poukazom na výšku úhrad žalobkyni titulom predmetného úveru sa tak domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.209,07 eur, pričom ako už bolo uvedené, prvostupňový súd zaviazal žalovaného žalobkyni zaplatiť titulom bezdôvodného obohatenia sumu 761,23 eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol, t. j. vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť. Súd s poukazom na vznesenú námietku premlčania udáva, že pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník stanovuje kombinovanú premlčaciu dobu subjektívnu a premlčaciu. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a objektívna premlčacia doba je trojročná, resp. desaťročná. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto premlčacích dôb a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať.

16. V danom prípade prvostupňový súd, ktorý názor potvrdil aj odvolací súd vyslovil, že predmetná zmluva uzavretá medzi stranami sporu je absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

17. Pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu však treba rozlišovať, či ide o neplatnosť absolútnu alebo relatívnu. V prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu, čo bolo vyhodnotené aj v tomto prípade, je plnenie poskytnuté na jeho základe ipso facto bezdôvodným obohatením a od tohto momentu plynú i objektívna premlčacia lehota (pojmové predpoklady naplnenia subjektívnej premlčacej lehoty musia byť naplnené rovnako). V danom prípade tak súd vyhodnotil, že objektívna premlčacia lehota začala plynúť od uzatvorenia právneho úkonu, ktorý súd vyslovil, že je neplatný, t.j. od 30.10.2013 a tak objektívna premlčacia lehota uplynula dňom 30.10.2016, v rámci ktorej objektívnej lehoty uplynula aj 2 ročná subjektívna premlčacia lehota, keď súd ustálil aj začiatok subjektívnej premlčacej lehoty dňom 30.10.2013 a táto uplynula 30.10.2015 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 10.3.2017, žalobkyňa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tak uplatnila po uplynutí objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby a z tohto dôvodu súd žalobu zamietol, pričom zohľadnil ako dôvodnú vznesenú hmotnoprávnu námietku zo strany žalovaného, t.j. námietku premlčania.

18. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Žalovaný bol v celom konaní procesne úspešný v celom rozsahu, t.j. v rámci prvostupňového aj odvolacieho konania a tak súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal

12Csp/85/2017

žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisáneho súdu na Krajský súd v Nitre (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa čl. I § 2 ods. 1 , s poukazom na § 1 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z.z. lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní (teda ani lehota na podanie odvolania) v čase odo dňa 27.3.2020 do 30.4.2020 neplynú.

12Csp/85/2017

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).